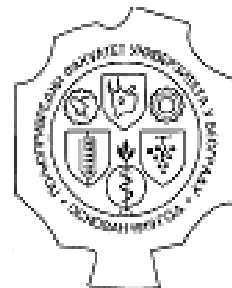

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ

**ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА
МАСТЕР СТУДИЈА: Агрономија**

Београд, 2013

Историјат Факултета

Пољопривредни факултет је основан 1919. године, као један од шест факултета Универзитета у Београду. Факултет је 1932. године добио своју зграду у Земуну у којој се и сада налази. После Другог светског рата Факултет се веома интензивно развија и достиже ниво прве високошколске установе ове врсте у земљи која образује студенте за потребе свих грана пољопривреде. Од оснивања на Факултету је дипломирало 15600 студената, магистрирало 866 последипломаца и докторирало 699 доктораната. Годишње се на Факултет уписује око 1000 студената, а у просеку дипломира 370 магистрира 30 и докторира 20. У настави и научним активностима учествује 90 редовних професор, 43 ванредна професора, 67 доцента, 3 наставника страних језика, 62 асистената, 1 асистент приправник, 5 сарадника у настави и 3 истраживача приправника, 232 стручних и техничких сарадника. Пољопривредни факултет је образовно-научна установа која у оквиру своје матичне делатности обавља образовну и научно-истраживачку делатност у области: ратарства, воћарства и виноградарства, сточарства, земљишта и мелиорација, заштите биља и прехранбених производа, механизације пољопривреде, прехранбене технологије и биохемије и агроекономије. Факултет у оквиру образовне делатности обавља наставу (предавања, вежбе, стручну праксу и друге облике наставе), према наставном плану и програму за основне, дипломске, специјалистичке и докторске студије, проверу знања (испити, колоквијуми и др.), допунско усавршавање у струци и полагање стручних испита за лица са стеченим високом образовањем у струци за коју је Факултет матичан, а која раде у образовању.

Факултет самостално и у сарадњи са другим организацијама обавља научно-истраживачку и стручну делатност путем основних, примењених и развојних истраживања, студија и пројеката, инжењеринга, експертиза, консалтинга, атеста, лиценци, сертификата и контрола у свим областима пољопривредне производње и прехранбене технологије.

Мисија факултета

Пољопривредни факултет у Београду је широм света позната високошколска и научно-истраживачка установа. Овај модерни факултет своју мисију остварује у три међусобно повезане основне групе делатности: високо образовање, научноистраживачки рад и имплементација професионалних знања у пољопривреду и прехранбену технологију. Основна мисија Факултета је формулисање и реализација високо-квалитетних академских студијских програма на свим нивоима студија, развој релевантних научних истраживања, као и имплементација стечених знања и вештина у пољопривреду, прехранбену технологију, друге сродне привредне гране и друштво у целини.

Примарна мисија Пољопривредног факултета се огледа у изради студијских програма у складу са Болоњским процесом, њиховом непрекидном осавремењавању и усаглашавању са савременим светским токовима и стањем струке и науке у биотехничким наукама и техничко-технолошком научном пољу.

Од оснивања, 1919. године, Пољопривредни факултет је посвећен остварењу своје мисије која је заснована на успешним резултатима научно-истраживачког рада и њиховој примени у пракси. Током времена Пољопривредни факултет је према уоченим потребама привредног окружења, као и актуелним потребама друштва, развио релевантне студијске програме, који образују студенте за постојеће и наступајуће техничко-технолошке и социо-економске околности, развијајући при томе упоредо и сопствене, компетентне људске и материјалне ресурсе.

Пољопривредни факултет стално унапређује образовне програме, квалитет процеса рада, људске и материјалне ресурсе са тежњом достизања највиших стандарда. На тај начин Факултет обезбеђује задовољење образовних потреба студената, научно-стручних потреба привреде и материјалних потреба запослених, те као део ширег образовног – научног система, представља покретачку снагу развоја српског друштва у целини.

Мисија Пољопривредног факултета се састоји и у непрекидном и систематском раду на унапређењу свих области обезбеђења квалитета рада (студијски програми, настава, истраживање, вредновање студената, уџбеници и литература, ресурси, ненаставна подршка, процес управљања), подизање ефикасности у образовном процесу, повезивању образовне, научно-истраживачке и стручне делатности, као и изградњи и унапређењу унутрашње организације.

Пољопривредни факултет у Београду високо цени мудрост, посвећеност послу и етици. Наставници и сарадници спроводе истраживања у свим областима пољопривреде и прехранбене технологије, које су од непроцењиве вредности за развој друштва. Они несегично пружају академске услуге локалним заједницама путем различитих програма обуке у циљу побољшања економских, социјалних и пољопривредних прилика

у Србији, односно унапређења квалитета живота људи, као и поспешивања одрживог развоја у руралним подручјима.

Факултет ће у наредном периоду бити приступачан и садржајан. Мисију Факултета карактерише седам основних принципа:

- Континуирано побољшање квалитета наставе и учења, истраживања, управљања и руковођења,
- Максимално остварење и унапређење потенцијала свих студената и запослених особа,
- Побољшање европских и међународних димензија свих активности Факултета,
- Допринос стварању демократског друштва које вреднује културно наслеђе, а карактерише се социјалним богатством и отвореношћу,
- Подстицање развоја хуманости у изградњи снажније средине изврности у настави и учењу,
- Подржавање и промоција одрживе, безбедне и естетски пријатне средине и
- Повећање улоге Факултета као регионалног, националног и интернационалног центра у образовању, истраживању и стручним делатностима.

Полазећи од тога да је високо образовање основ за, на знању заснованог развоја друштва и његовог даљег економског и културног напретка, унапређења људских права и основних слобода, мисија Факултета јесте да омогући највише академске стандарде и обезбеди стицање знања и вештина у складу са потребама друштва и пројектованим националним развојем.

Да би остварио своју мисију Факултет се трајно опредељује да тежи унапређењу квалитета високог образовања и укључивању у јединствен Европски простор високог образовања.

Специфична мисија

Образовањем стручних кадрова факултет има мисију да пружи:

- Допринос развоју пољопривреде и прехранбене технологије
- Допринос руралном развоју земље
- Допринос одрживом привредном развоју
- Допринос регионалном развоју.

Визија факултета

Као најзначајнија установа високог образовања у области пољопривреде и прехранбене технологије Пољопривредни факултет има водећу улогу у развоју образовања и науке у Србији и југоисточном региону Европе. Основни циљ факултета је изградња организационе структуре за обезбеђење квалитета у свим областима (студијски програми, настава, истраживање, вредновање студената, литературе, ресурси, ненаставна подршка, процес управљања). У стартешком плану развоја дефинисани су краткорочни и дугорочни циљеви. Путем континуираног побољшања квалитета активности у свим областима обезбеђења квалитета и успостављања регионалне сарадње дугорочни циљ Факултета је заузимање значајног места у европском образовном простору.

Основна визија Пољопривредног факултета у Београду је дефинисање свих аспеката развоја модерног образовања и научно-истраживачког рада компатибилног са релевантним факултетима у земљама чланицама ЕУ. Ова визија садржи елементе континуираног одрживог побољшања образовања на свим нивоима, научно-истраживачког и стручног рада. Примарно она узима у обзир побољшање предавачких способности наставника и сарадника у настави и постепено и одрживо побољшање компетенција и вештина студената. Да би се то остварило у визији је посебно наглашена улога мобилности студената и наставника, како би се ови субјекти учинили способним за учествовање у европском простору образовања. Дугорочна визија Факултета је равноправно учествовање у едукацији и науци у европском простору.

Визија Пољопривредни факултета је достизање највиших нивоа изврности и партнерства у јединственом европском простору високог образовања и научноистраживачког рада.

На путу ка испуњењу своје визије Факултет свој оквир компетенција и рада шири и допуњује партнерским везама са универзитетима и привредним организацијама са свих континената света, усвајајући позитивне трендове глобалног система образовања и истраживања као и активном учешћу у европским научним пројектима.

Оријентација ка модерним студијским програмима и квалитетним студијама ствара услове за бржи раст и развој уз реално поимање потреба за образовањем у карактеристичном окружењу. Велики број међународних научних пројеката и обимна имплементација добијених резултата у привреду ставара додатну вредност и компетенције учесника у процесу образовања, а све у циљу остваривања постављене визије

У свим аспектима развој Факултета се базира на обезбеђењу квалитетних студијских програма на свим нивоима високошколског образовања, континуираном побољшању квалитета рада (настава, истраживање, вредновање студената, уџбеници и литература, ресурси, ненаставна подршка, процес управљања), подизање ефикасности у образовном процесу, повезивању образовне, научно-истраживачке и стручне делатности, изградњи и унапређењу унутрашње организације.

ПЛАН РАДА КОМИСИЈЕ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА И САМОВРЕДНОВАЊЕ ЗА ШКОЛСКУ 2012/2013 ГОДИНУ

Одлука о усвајању Плана рада Комисије за обезбеђење квалитета и самоевалуацију

Годишњи план рада Комисије за обезбеђење квалитета и самоевалуацију квалитета студијских програма, наставе и научноистраживачког рада Пољопривредног факултета у Земуну (у даљем тексту Комисије) је део њене обавезне активности.

Комисија је формирана као стручни орган наставно-образовне и научноистраживачке јединице Пољопривредног факултета (даље у тексту Факултета) на основу стратешког плана рада и развоја Факултета.

У складу са наведеним документима, Комисија ради на подизању квалитета свих факултетских активности: наставе на студијама првог, другог и трећег нивоа, система оцењивања, научно-истраживачке делатности, система контроле квалитета наставе и истраживања, перманентног образовања.

Формиране су четири Подкомисије: Подкомисија за контролу и осигурање квалитета наставе, Подкомисија за утврђивање броја ЕСПБ бодова, начина акумулације бодова и оптерећења студената, Подкомисија за анализу ефикасности студирања и Подкомисија за праћење, унапређење и контролу квалитета научноистраживачког рада. Како Комисија свој рад остварује преко формираних Подкомисија, на основу предложених планова Подкомисија формулисан је план рада Комисије.

ПЛАН РАДА КОМИСИЈЕ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА И САМОЕВАЛУАЦИЈУ

1) План рада Подкомисије за контролу и осигурање квалитета наставе

На пољу контроле и осигурања квалитета наставе планира се следеће:

1. Образовање радних група у циљу ефикасније реализације постављених циљева. Предлаже се формирање 4 групе у следећем саставу:
 - Радна група за контролу наставе у ужем смислу (обилазак)
 - Група за спровођење и анализу упитника (анкета)
 - Група за реформу и унапређење теоријске наставе
 - Група за реорганизацију и унапређење практичне наставе (за израду списка пољопривредних вештина):
2. Доношење плана динамике обилазак и контроле свих облика наставе и пратеће документације на предметима на све 4 студијске групе.
3. Перманентна контрола извођења наставе у току целе школске године.
4. Анализа регуларности и начина извођења наставе.
5. Састанци са шефовима катедри и давање конкретних предлога за побољшање квалитета наставе.
6. Самоевалуација кроз анкете о квалитету свих облика наставе (мишљење студената, као и наставника и сарадника).
7. Обрада добијених резултата и предузимање потребних мера за побољшање квалитета наставе.
8. Анализа и евалуација планова и програма основних академских и основних струковних студија.
9. Увођење савремених стандарда у реализацију наставе.
10. Континуирана реорганизација, реформа и модернизација наставе.
11. Израда Правилника о оцењивању на предметима.
12. Увођење континуиране процене знања на предметима.

2) План рада Подкомисије за утврђивање броја ЕСПБ бодова, начина акумулације бодова и оптерећења студената

Имплементација Европског система преноса бодова (ЕСПБ) треба да обезбеди оптимално радно ангажовања просечног студента (изражено бројем бодова) које је неопходно за савладавање свих наставних активности предвиђених програмом једног предмета, свих предмета у семестру, академској години и наставним програмом целокупних студија.

Процес имплементације ЕСПБ има следеће задатке:

1. Дефинисање обавезних и изборних предмета (модула) према немодуларизованом систему (систему у коме сваки предмет може имати различит број бодова тако да је укупан број бодова у једној академској години 60). Зато је неопходно поставити циљ програма предмета у односу на очекивани исход учења, дефинисати задатке које студент треба да обави како би се остварио циљ и исход учења и у односу на постављене задатке одредити број бодова за сваки предмет и изразити га временом радног ангажовања студената (радним сатима).

2. Процену радног ангажовања студената неопходног за сваку наставну активност предвиђену програмом предмета. У том циљу потребно је:

- дефинисати наставне активности релевантне за постизање циља и исхода програма предмета према: врсти активности (предавања, вежбе, семинари, припрема семинара, колоквијума, практичног и усменог испита), методама учења (интерактивна настава, тимски рад, рад у малој групи, индивидуално извођење практичних и лабораторијских вештина и друго) и методама провере знања (тест, колоквијум, усмени испит).
- проценити време које је потребно за сваку наставну активност, тако да укупно радно ангажовање студената одговара броју бодова који припадају предмету.

3. Проверу радног оптерећења путем студентске евалуације, односно процену студента да ли је време предвиђено за савладавање наставног програма реално. Овај програм предвиђа евалуацију оптерећења студената путем упитника који студенти попуњавају у току процеса или након завршеног учења предмета, укључујући и завршни испит.

4. Анализу резултата евалуације оптерећења студената и модификовање програма и/или наставних активности. Ово обухвата: анализу резултата евалуације, евентуалну промену броја бодова за одређене предмете, евентуалну промену броја и/или врсте наставних активности, метода учења и метода провере знања, критичко сагледавање доступне литературе.

3) План рада Подкомисије за анализу ефикасности студирања

Ефикасност се дефинише као способност уштеде времена и уложеног рада током остваривања задатих циљева, или као однос између улазног и излазног стања по обради у неком систему. Ефикасност студирања у најужем обиму, била би процена процента броја уписаних према броју дипломиралих студената на одговарајућем смеру студија (као и броја уписаних на докторске студије и броја оних који су завршили споменуте студије).

Стратешки циљеви на овом пољу су:

1. Процена употребљивости и избор одговарајућих параметара/показатеља ефикасности студирања.
2. Дефинисање референтних вредности за оријентацију анализе, као и формирање методологије обраде података.
3. Формирање предлога за побољшање ефикасности студирања.

1. Процена употребљивости и избор одговарајућих параметара/показатеља ефикасности студирања вршили би се према нивоима анализе и према годинама студија.

Нивои анализе су: универзитетски (subjekt анализе је високошколска установа као целина), ниво наставног предмета (subjekt анализе се налази у оквиру испитиване високошколске установе) и индивидуални ниво (subjekt анализе су индивидуалне карактеристике студента неопходне за ефикасни процес усвајања наставне материје).

За потребе почетне анализе према годинама студија обим истраживања биће ограничен само на почетну годину студија (улазне вредности система), као и на период завршетка студирања (излазне вредности система).

2. За дефинисање референтних вредности за оријентацију анализе, као и формирање методологије обраде података споменутог корака, неопходно је обавити консултације са стручњацима из домена организационих наука, као и из области математичко-статистичке аналитике економичности система.
3. Предлози за побољшање ефикасности студирања биће достављени Управи Пољопривредног факултета у Земуну након завршетка анализе.

4) План рада Подкомисије за праћење, унапређење и контролу квалитета научноистраживачког рада

Задаци на пољу праћења, унапређења и контроле квалитета научноистраживачког рада биће следећи:

1. Формирање базе података о тренутним истраживачким капацитетима Пољопривредног факултета;
2. Израда нормативних аката и докумената који ће помоћи у организацији научно-истраживачког рада;
3. Афирмисање научно-истраживачког рада на факултету;
4. Правовремено информисање истраживачке јавности Факултета о могућностима за унапређење истраживачких резултата и потенцијала;
5. Израда стратегије унапређења научно-истраживачког рада на факултету;
6. Предлагање мера за квалитетнију организацију истраживачког рада;
7. Формирање међународне мреже за разна истраживачка поља;
8. Подстицање развоја научног подмладка Факултета;
9. Подстицање укључивања студената у научно-истраживачки рад.

1. База података о тренутним научно-истраживачким капацитетима Факултета ће имати све релевантне чињенице које су тражене за акредитацију Факултета као научно-истраживачке установе. Комплетна база или део овакве базе би требало да буде доступан на сајту Факултета и да буде редовно освежаван новим подацима.

2. Потребно је кроз сарадњу подкомисија Комисије и других тела Факултета направити потребна акта која регулишу област истраживања и осмислити начин и мере за примену оваквих аката. Нека важна документа ове врсте су: Добра научна пракса, Добра лабораторијска пракса, Правилник о раду са животињама, добра пракса за специјализоване лабораторије, упутства за писање научних пројеката (пропозала), Етички кодекс НИР-а и други.

3. Објављивање вредних научних референци истраживача Пољопривредног факултета на интернет сајту доприносиће афирмацији и подстицању научно-истраживачког рада на Факултету, као и организовање научних семинара поводом годишњице факултета са избором најбољег научног чланка, најбољег истраживања, експеримента, методе, монографије, научне књиге и сл., организовање «Journal club» сесија на катедрама и у оквиру истраживачких пројеката, организација «отворених врата науке» Пољопривредног факултета и друге сличне активности.

4. Потребно је пронаћи најцелисходнији начин упознавања истраживача Факултета са фондовима за финансирање пројеката и стручног усавршавања. Потребно је да са свим истраживањима на Пољопривредном факултету буде упознато Наставно-научно веће, јер ће тако добити на озбиљности и моћи ће да се презентују под фирмом Пољопривредног факултета.

5. Стратешки истраживачки правци би требало да се дефинишу према томе шта смо према научним референцама тренутно, које су нам техничко-технолошке могућности и у којим правцима се може са рационалним улагањима постићи спољашња препознатљивост.

6. Важна мера за ефикаснији научно-истраживачки рад је формирање специјализованих лабораторија око којих би се окупљали тимови истраживача на статешким темама у оквиру којих би се вршила истраживања.

7. Умрежавању могу помоћи наши бивши студенти који су у другим институцијама по свету, наши визитинг професори, страни студенти који студирају или су студирали на нашем факултету, као и наше колеге из света са којима сарађујемо.

8. Израда магистарских теза и докторских дисертација треба да буде у врху приоритета при планирању истраживачког рада на факултету.

9. Учешће студената у научно-истраживачком раду треба осмислити тако да студентски рад буде активнији. У том смислу је потребна координација са одговарајућим телима студентских организација.

Садржај:

- [Уводна табела](#)
- Стандард 1. Структура студијског програма
- Стандард 2. Сврха студијског програма
- Стандард 3. Циљеви студијског програма
- Стандард 4. Компетенције дипломираних студената
- Стандард 5. Курикулум
- Стандард 6. Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма
- Стандард 7. Упис студената
- Стандард 8. Оцењивање и напредовање студената
- Стандард 9. Наставно особље
- Стандард 10. Организациона и материјална средства
- Стандард 11. Контрола квалитета

- ТАБЕЛЕ

- ПРИЛОЗИ

УВОД

Назив студијског програма	АГРОЕКОНОМИЈА
Самостална високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Универзитет у Београду
Високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Пољопривредни факултет, Универзитета у Београду
Образовно-научно/образовно-уметничко поље	Поље 3: Друштвено-хуманистичке науке
Научна, стручна или уметничка област	Менаџмент и бизнис
Врста студија	Мастер академске студије
Обим студија изражен ЕСПБ бодовима	60
Назив дипломе	Мастер менаџер, Мастер. менаџ.
Дужина студија	1 година, 2 семестра
Година у којој је започела реализација студијског програма	2008/2009
Година када ће започети реализација студијског програма (ако је програм нов)	2007/2008., усклађен са стандардима за акредитацију
Број студената који студира по овом студијском програму	34
Планирани број студената који ће се уписати на овај студијски програм	50
Датум када је програм прихваћен од стране одговарајућег тела (навести ког)	20.02.2013. Наставно-научно веће Пољопривредног факултета 20.03.2013. Сенат Универзитета
Језик на коме се изводи студијски програм	српски
Година када је програм акредитован	2008
Web адреса на којој се налазе подаци о студијском програму	http://www.agrif.bg.ac.rs/

Стандард 1. Структура студијског програма

Студијски програм садржи елементе утврђене законом.

Опис структуре и садржаја студијског програма са методама извођења наставе

Студијски програм АГРОЕКОНОМИЈА другог нивоа високог образовања представља студијски програм мастер академских студија. У оквиру мастер академског студијског програма за агроэкономију предвиђена су три изборна подручја-модула:

- први модул, **УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈАМА У АГРОБИЗНИСУ**,
- други модул, **АГРАРНИ И РУРАЛНИ РАЗВОЈ**,
- трећи модул, **МЕНАѢМЕНТ У АГРОБИЗНИСУ**.

По завршетку мастер академских студија, у зависности од изабраног модула, студент стиче академски назив: Мастер менаѢер-аграрне финансије или Мастер менаѢер-аграрни и рурални развој или Мастер менаѢер –агробизнис. У додатку дипломе уписују се изборни предмети.

Циљ студијског програма је стицање општих и предметно-специфичних способности које означавају завршетак мастер студија (компетенције студената, Стандард 4), као и развијање способности за наставак студија.

Програм мастер академских студија траје 1 годину, односно 2 семестара. Сва три модула имају по три обавезна предмета, од чега су два обавезна заједничка и они чине заједничку основу и везу између дефинисаних изборних модула. Обавезни заједнички предмети за сва три модула су: Увод у научно истраживачки рад и Математичко статистичке методе I.

На првом модулу, **УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈАМА У АГРОБИЗНИСУ**, поред два обавезна заједничка, постоји и обавезан предмет Финансијска математика. На истом модулу учешће узимају и три изборна блока са по два предмета од којих студент бира један. Изборни предмети су: Финансијско извештавање и ревизија, Рачуноводство породичних пољопривредних газдинстава, Управљање инвестицијама, Ризици и осигурање у пољопривреди, Директна продаја и Корпоративне финансије. На крају студија (други семестар) је предвиђен мастер рад са 10 ЕСПБ. У функцији израде мастер рада је студијски истраживачки рад са 8 ЕСПБ

Други модул, **АГРАРНИ И РУРАЛНИ РАЗВОЈ**, поред два заједничка обавезна, има обавезан предмет Аграрна и рурална економија, и три изборна блока са по два предмета, од којих студент бира један. Изборни предмети на овом модулу су: Рурална социологија, Принципи одрживог управљања природним ресурсима, Пољопривреда земаља у транзицији, Маркетинг у агропривреди, Рурални туризам, Стратешко планирање аграрног и руралног развоја. На крају студија (други семестар) је предвиђен мастер рад са 10 ЕСПБ. У функцији израде мастер рада је студијски истраживачки рад са 8 ЕСПБ

Трећи модул, **МЕНАѢМЕНТ У АГРОБИЗНИСУ**, поред два заједничка обавезна, има обавезан предмет Социологија села и четири изборна блока са по два предмета од којих студент бира један. Изборни предмети су: МенаѢмент малих и средњих предузећа у пољопривреди, Предузетништво у агробизнису, Организација рада у пољопривреди, Еколошки менаѢмент, Бизнис план сточне фарме, МенаѢмент људских ресурса, Финансијски менаѢмент и Одрживо управљање природним ресурсима Србије. На крају студија (други семестар) је предвиђен мастер рад са 10 ЕСПБ. У функцији израде мастер рада је студијски истраживачки рад са 5 ЕСПБ

Листа обавезних и изборних предмета као и бодовна вредност сваког предмета исказана у складу са европским системом преноса бодова (ЕСПБ) приказана је у табели 5.1А. Спецификација предмета приказана је у табелама 5.2.а.

Према нивоу стручности у основном академском студијском програму укључени су:

- академско општеобразовни (АО),
- теоријско-методолошки (ТМ),
- научно-стручни (НС) и
- стручно апликативни предмети (СА).

Услови за упис мастер академских студија су завршене основне академске студије, претходно остварени обим студија од најмање 240 ЕСПБ бодова из поља друштвено-хуманистичких наука. У случају пријављивања већег броја кандидата од предвиђеног, ранг листа кандидата ће се формирати на основу просечне оцене на основним академским студијама.

Избор предмета из других студијских програма дефинисан је студијским планом за мастер

академске студије. Делови програма појединих предмета са других студијских програма могу бити признати одлуком Већа катедре у оквиру које се реализује одређена ужа научна област.

Од метода извођења наставе користе се класична предавања, лабораторијске, теренске вежбе и методе интерактивне наставе. Од метода интерактивне наставе користе се индивидуалне, групне (тимске) колаборативне и кооперативне методе активног учења. Интерактивне методе се користе у оквиру индивидуалног или групног рада. Користе се панел дискусије, формалне дебате, радионице, проучавање случаја, вођење дневника и писање семинарских радова.

Посебан акценат у активној настави и учењу се придаје дискусији, кооперативном учењу, заједничком учењу, формирању тимова за учење и учењу заснованом на искуству, методи симулације, мини истраживачким предлозима и пројектима.

У оквиру сваког предмета основног и мастер академског студијског програма предвиђено је обавезно континуирано праћење стицања знања и вештина студената током семестра путем провере постигнућа на колоквијумима и тестовима, као и завршном испиту.

Евиденција: [Прилог 1.1: Публикација установе \(у штампаном или електронском облику, сајт институције\) \(www.agrif.bg.ac.rs\)](#)

Стандард 2. Сврха студијског програма

Студијски програм има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему, доступну јавности.

Основна сврха мастер академских студија **Агроекономија** је остваривање образовних, стручних и истраживачких циљева и задатака у области менаџмента и бизниса. Врста и режим студија су прилагођени потребама стратешког развоја агроекономије као значајног обједињујућег дела пољопривредне производње и друштва у целини. Основна сврха студијског програма је школовање стручњака за директно укључивање у различитим гранама и облицима пољопривредне производње и у прехранбеној индустрији.

Програм студија из области агроекономије пружа сва потребна знања и вештине која су неопходна за постизање краткорочних и дугорочних циљева из области агробизнис менаџмента у Србији, будући да су дипломирани студенти одговарајућим методама наставе и учења квалификовани за креативни и иновативни рад и успешно коришћење њихових знања и вештина из менаџмента и бизниса у пољопривредној производњи и прехранбеној индустрији.

Стручњаци овог профила могу се запошљавати у предузећима и радити самостално у: подручјима организације производње и прераде, маркетинга, као и у малим и средњим предузећима, али и у великим пословним системима пољопривредно прехранбене индустрије, у банкама при кредитирању производње, осигуравајућим друштвима, при осигурању производње и основних средстава, судским вештачењима, представништвима, развојним, царинским и сличним службама, у агенцијама за рачуноводство, владиним агенцијама, пољопривредним стручним саветодавним службама, у подручјима органске производње, а оспособљени су и као менаџери да организују и управљају радом појединих делова и целине у оквиру агробизниса и да примењују статистичке методе и компјутерску обраду података. Могу вршити послове едукације (средње образовање) у науци и развоју и да раде на пословима везаним за инспекцијске послове у државним органима, управама прихода и на пословима утврђивања пореза на приход, посебно у областима којима доминирају приходи од пољопривреде, шумарства и водопривреде.

У креирању наставног плана и програма узето је у обзир да се у Србији дешавају развојне промене, посебно у области пољопривредне производње (промена власничке структуре, реструктурирање организационих облика пословних система, измена њихове величине, интензивирање производње и сл.).

Породична пољопривредна газдинства и приватизоване пољопривредне компаније су предузећа која ће захтевати професионално квалификоване особе за управљање и руковођење пословним системима пољопривредне производње и прехранбене индустрије.

Без образованих стручњака, едукованих на одговарајући начин није могуће обезбедити рурални развој и управљање пољопривредном производњом према принципима одрживог развоја.

Стечена знања морају бити задовољавајућа основа за даље школовање и научно истраживачки рад.

Евиденција: [Прилог 1.1: Публикација установе \(у штампаном или електронском облику, сајт институције\) \(www.agrif.bg.ac.rs\)](#)

Стандард 3. Циљеви студијског програма

Студијски програм има јасно дефинисане циљеве.

Основни циљ студијског програма мастер академских студија -Агроекономија је образовање кадрова високог нивоа академских и стручних знања из различитих области аграрне економије, који својим способностима и вештинама могу адекватно да одговоре мултидимензионим захтевима и потребама модерног агробизнис сектора. Други значајан циљ је континуирани свеобухватни развој свих агроекономских аспеката пољопривредне производње и прехранбене индустрије заснован на модерним принципима и стандардима. Полазећи од тога, оперативни циљ студијског програма је да студентима пружи најновија знања о развојним концепцијама и стратегијама, као и савременим методама и вештинама истраживања, креирања, планирања, реализације, праћења и контроле економских и пословних токова у области пољопривредне производње, прехранбене индустрије и одрживог развоја руралних подручја.

Један од приоритетних циљева је даљи развој концепта образовања студената који нуди комплетног стручњака спремног за све изазове пољопривредне производње новог времена, уз истовремено стварање услова за стицање специјалистичких знања каква су потребна за конкурентну пољопривредну производњу (свих њених грана и облика). Студенти ће развијати опште компетенције: објективно вредновање рада (сопственог и туђег), комуницирање са стручњацима из других области, поседовање професионалне етике, способност планирања и организовања производње, креативност и независност у раду, овладавање методама истраживања, обрадом података и исправним тумачењем резултата.

Структура студијског програма, уз понуђене опције ужег профилисања студената, обезбеђује потребна методолошка, теоријска и практична знања, као и вештине које дипломираном студенту омогућавају да самостално уочава и анализира актуелне појаве и проблеме из области аграрне политике, трговине, агробизниса, менаџмента и финансијског пословања, предлаже решења, руководи њиховом реализацијом и доноси закључке.

Примена модерних наставних метода, мултидисциплинарност програма, ниво и актуелност стечених знања, омогућиће мастер студентима довољно јаку основу како за професионално тако и академско усавршавање у складу са европским стандардима у овој научној области.

У основи овај студијски програм има за циљ модификацију образовног система у складу са Болоњским процесом, односно постепено омогућавање својим студентима укључивање у европски високошколски образовни простор и реализацију европске заједничке пољопривредне политике. Основна оријентација студијског програма је промовисање европске сарадње у осигурању квалитета са нагласком на развој компатибилних критеријума и метода студирања. То значи прихватање европских димензија у високом образовању, међуинституционалне сарадње и мобилности, као и интегралних процеса студирања и истраживања у области агроекономије.

Сви ови циљеви ће се остваривати уз постепено, али темељито осавремењавање наставе применом модерних интерактивних метода наставе и учења, усмеравањем ка активном и креативном учењу, усмеравањем ка стицању практичног и апликативног знања, што ће све допринети континуираном побољшању ефикасности студирања.

Усмереност ка оспособљавању студената за самостални рад у агроекономској струци се огледа

првенствено преко понуде индивидуалног избора предмета, ако и прилагођености студијског програма не само просечним или студентима испод просека, већ и потребама најбољих и најспособнијих студената.

Конкретни резултати које студијски програм треба да оствари у наредном периоду су формирање стручњака који ће моћи да се укључи у европске токове агроекономских аспеката пољопривредне производње и прехрамбене индустрије и обезбеђење основе за сталну контролу и побољшање студијског програма.

Циљеви студијског програма су конкретни, оствариви с обзиром на расположиве ресурсе, и ближе дефинишу образовну и друге делатности ове високошколске установе, укључујући и њену свеукупну агроекономску активност.

Све активности факултета, а посебно развој студијских програма, су у складу са усвојеном мисијом и циљевима. Факултет периодично преиспитује своју мисију и циљеве, вреднујући њихову сврсисходност у процесу планирања и расподеле расположивих ресурса.

Евиденција: [Прилог 1.1: Публикација установе \(у штампаном или електронском облику, сајт институције\) \(www.agrif.bg.ac.rs\)](#)

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Савладавањем студијског програма студент стиче опште и предметно-специфичне способности које су у функцији квалитетног обављања стручне, научне и уметничке делатности.

Опис општих и предметно-специфичних компетенција студената

Завршетком мастер академских студија - **Агроекономија** студенти стичу продубљено знање и стручне вештине у области менаџмента и бизниса и у стању су да их примене у успешном решавању проблема у делимично новом или непознатом стручном окружењу. Сем тога, студенти стичу знања и вештине потребне за тимски рад, оспособљени су за интеграцију информација, као и за расуђивање и закључивање истих. Студенти су оспособљени да ефикасно прате и усвајају новине у области менаџмента и бизниса.

Савладавањем мастер академских студија студенти стичу применљива знања у области агроекономије, оспособљени су за коришћење литературе, преношење знања, као и валидну основу за наставак студије на специјалистичким академским и докторским студијама.

Сем тога, студенти стичу опште и предметно специфичне способности у функцији квалитетног обављања стручне делатности у агроекономији.

Опште компетенције које студенти стичу су:

- способност разумевања различитих аспеката и концепата агроекономске науке и струке;
- способност уочавања и решавања стратешких и оперативних проблема уз употребу савремених метода у области менаџмента и бизниса;
- способност критичког и самокритичког мишљења, објективности и одговорности;
- вештину коришћења литературом, базама података и другим изворима података и информација;
- вештину јасног и концизног писменог и усменог стручног изражавања, презентирања и модерације, уз потпуно владање научно-стручном терминологијом;
- вештину креативног индивидуалног и тимског рада.

Сем тога, студенти стичу и **предметно специфичне способности**, као што су оспособљеност за:

- сакупљање и разврставање идеја и податке у предвиђеном стандардном формату, анализу података применом одговарајућих принципа и метода класификације, процену и вредновање поузданости података уз примену дефинисаних метода или упутстава.

- предвиђање, уочавање, разумевање, анализу и предлоге решења за различите макорекономске, концепцијске, структурне и стратешке проблеме сектора пољопривреде и руралних средина;
- разумевање појмова, категорија, метода и процедура у решавању рачуноводствено-финансијских аспеката пословања пољопривредних газдинстава и предузећа, оцене инвестиционог и комерцијално-спљнотрговинског пословања пословних система пољопривреде и прехранбене индустрије;
- познавање и владање различитим садржајима управљања, руковођења, планирања, пројектовања и консалтинга пословних система пољопривреде и прехранбене индустрије.

Опис исхода учења

Завршетком студија студент је оспособљен за самостално: обављање послова организације производње и прераде, маркетинга пољопривредно-прехранбених производа, сировина, помоћног материјала и средстава за производњу намењених пољопривредним и пословним системима прехранбене индустрије.

Студенти су оспособљени за обављање послова у банкама, осигуравајућим друштвима, представништима, развојним, царинским службама, у агенцијама, владиним агенцијама, саветодавним пољопривредним службама и као менаџери у области агробизниса.

Ова знања квалификују мастер студенте за рад у свим врстама институција повезаних са пољопривредом, регионалним и руралним развојем, и то не само локалним већ и међународним институцијама.

Поред тога, завршетком ових студија студенти су у стању да пренесу агроекономска знања стручној и научној јавности.

[Евиденција: Прилог 4.1. :Додатак дипломе](#)

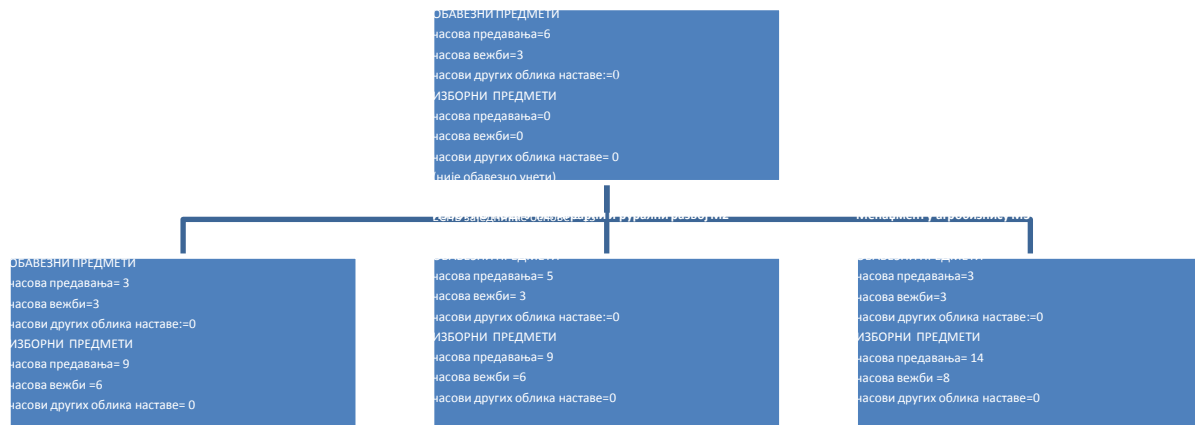
Стандард 5: Курикулум

Курикулум студијског програма садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета и модула и њихов опис.

Мастер академски студијски програм АГРОЕКОНОМИЈА, кроз три модула, је осмишљен тако да пружа одговарајућа теоријска и практична знања из агроекономије на потпуно нов и неконвенцијалан начин, односно уважавајући примену технологија заснованих на одрживим принципима у пољопривредној производњи и прехранбеној индустрији. Настава је организована у два семестра, а по завршетку студија студент стиче 60 ЕСПБ. На крају студија предвиђена је израда и одбрана мастер рада (за прва два модула 18 ЕСПБ а трећи 15 ЕСПБ). Студијски истраживачки рад (СИР) везан је за активности у оквиру израде мастер рада. На прва два модула СИР износи 8 ЕСПБ, а на трећем модулу 5 ЕСПБ.

Предложени програми изборних модула нуде стицање звања мастер менаџер уз могућност даљег наставка или усавршавања на специјалистичким и докторским студијама. Циљ ових мастер студија је да полазницима пружи продубљено знање и разумевање агроекономских садржаја и њихову примену у широј пракси.

Блок табела 5.1 студијског програма АГРОЕКОНОМИЈА

(није обавезно унети)

Табела 5.1 Распоред предмета по семестрима и годинама студија за студијски програм другог нивоа студија, за Модул: УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈАМА У АГРОБИЗНИСУ

	Ш	Назив предмета	С	Статус предмета	Часови активне наставе				Остали часови	ЕСПБ
					П	В	студијски истраживачки рад	други облици наставе		
Прва година										
1.	У Н И	Увод у научно истраживачки рад	1	ОЗ	3	0				5
2.	М С М 1	Математичко статистичке методе I	1	ОЗ	3	3				8
3.	Ф М А Т	Финансијска математика	1	О	3	3				9
4.	Ф И Р	Финансијско извештавање и ревизија	1	ИБ	3	2				8
	П Р Г	Рачуноводство породичних пољопривредних газдинстава	1	ИБ	3	2				8
5.	У П И	Управљање инвестицијама	2	ИБ	3	2				6
	Р О П	Ризици и осигурање у пољопривреди	2	ИБ	3	2				6
6	Д П	Директна продаја	2	ИБ	3	2				6
	К Ф	Корпоративне финансије	2	ИБ	3	2				6
Укупно часова активне наставе на години студија										42
					Укупно =18	Укупно =12	Укупно=0	Укупно =0		
Укупно часова активне наставе у свим годинама студија =										42
		Завршни рад	10	О	18 (од тога студ. ист. рад 8 часова)					18
Укупно ЕСПБ										60

Табела 5.1. Распоред предмета по семестрима и годинама студија за студијски програм другог нивоа студија, за Модул: АГРАРНИ И РУРАЛНИ РАЗВОЈ

	Ш	Назив предмета	С	Статус предмета	Часови активне наставе				Остали часови	ЕСПБ
					П	В	студијски истраживачки рад	други облици наставе		
Прва година										
1.	У Н И	Увод у научно истраживачки рад	1	ОЗ	3	0				5
2.	М С М 1	Математичко статистичке методе I	1	ОЗ	3	3				8
3.	А Р Е	Аграрна и рурална економија	1	О	5	3				10
4.	Р У С	Рурална социологија	1	ИБ	3	2				7
	П О У Р	Принципи одрживог управљања природним ресурсима	1	ИБ	3	2				7
5.	П З Т	Пољопривреда земаља у транзицији	2	ИБ	3	2				6
	М А Г	Маркетинг у агропривреди	2	ИБ	3	2				6
6	Р У Т	Рурални туризам	2	ИБ	3	2				6
	С П А Р	Стратешко планирање аграрног и руралног развоја	2	ИБ	3	2				6
Укупно часова активне наставе на години студија =										42
					Укупно =18	Укупно =12	Укупно= 0	Укупно =0		
Укупно часова активне наставе у свим годинама студија =										42
		Завршни рад	10	О	18 (од тога студ. ист. рад 8 часова)					18
Укупно ЕСПБ										60

Табела 5.1 Распоред предмета по семестрима и годинама студија за студијски програм другог нивоа студија, за Модул: МЕНАѢМЕНТ У АГРОБИЗНИСУ

	Ш	Назив предмета	С	Статус предмета	Часови активне наставе				Остали часови	ЕСПБ
					П	В	студијски истраживачки рад	други облици наставе		
Прва година										
1.	У Н И	Увод у научно истраживачки рад	1	ОЗ	3	0				5
2.	М С М 1	Математичко статистичке методе I	1	ОЗ	3	3				8
3.	С О С	Социологија села	1	О	3	3				8
4.	М М С П	МенаѢмент малих и средњих предузећа у пољопривреди	1	ИБ	5	2				9
	П А Г	Предузетништво у агробизнису	1	ИБ	5	2				9
5.	О Р П	Организација рада у пољопривреди	2	ИБ	3	2				5
	Е К М	Еколошки менаѢмент	2	ИБ	3	2				5
6	Б П С	Бизнис план сточне фарме	2	ИБ	3	2				5
	М Љ Р	МенаѢмент људских ресурса	2	ИБ	3	2				5
7	Ф И М	Финансијски менаѢмент	2	ИБ	3	2				5
	О У П Р	Одрживо управљање природним ресурсима Србије	2	ИБ	3	2				5
Укупно часова активне наставе на години студија =										45
					Укупно =23	Укупно =14	Укупно= 0	Укупно =0		
Укупно часова активне наставе у свим годинама студија =										45
		Завршни рад	10	О	15 (од тога студ. ист. рад 5 часова)					15
Укупно ЕСПБ										60

Табела 5.2. Спецификација предмета је приказана у оквиру књиге предмета

**ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА АКРЕДИТАЦИЈУ
СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА**

АГРОЕКОНОМИЈА

**КЊИГА
ПРЕДМЕТА**

**Табела 5.2.
Спецификација предмета
Табела 5.2А
Спецификација завршног рада**

Садржај

ОБАВЕЗНИ

ИЗБОРНИ

Модул управљање финансијама у асгробизнису

1. Увод у научно истраживачки рад
2. Математичко статистичке методе 1
3. Финансијска математика

1. Финансијско извештавање и ревизија
2. Рачуноводство породичних пољопривредних газдинстава
3. Управљање инвестицијама
4. Ризици и осигурање у пољопривреди
5. Директна продаја
6. Корпоративне финансије

Модул Аграрни и рурални развој

1. Увод у научно истраживачки рад
2. Математичко статистичке методе 1
3. Аграрна и рурална економија

1. Рурална социологија
2. Принципи одрживог управљања природним ресурсима
3. Пољопривреда земаља у транзицији
4. Маркетинг у агропривреди
5. Рурални туризам
6. Стратешко планирање аграрног и руралног развоја

Модул Менаџмент у асгробизнису

1. Увод у научно истраживачки рад
2. Математичко статистичке методе 1
3. Социологија села

1. Менаџмент малих и средњих предузећа у пољопривреди
2. Предузетништво у асгробизнису
3. Организација рада у пољопривреди
4. Еколошки менаџмент
5. Бизнис план сточне фарме
6. Менаџмент људских ресурса
7. Финансијски менаџмент
8. Одрживо управљање природним ресурсима Србије

**Табела 5.3. Изборна настава на студијском програму,
Модул УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈАМА У АГРОБИЗНИСУ**

	Ш	Назив предмета	Тип	Статус предмета	Часови активне наставе				ЕСП Б
					П	В	ДОН	СИР	
Предмети изборног блока 1.									
1.	ФИР	Финансијско извештавање и ревизија	НС	И	3	2			8
2.	ПРГ	Рачуноводство породичних пољопривредних газдинстава	СА	И	3	2			8
Предмети изборног блока 2.									
3.	УПИ	Управљање инвестицијама	НС	И	3	2			6
4.	РОП	Ризици и осигурање у пољопривреди	СА	И	3	2			6
Предмети изборног блока 3.									
5.	ДП	Директна продаја	СА	И	3	2			6
6.	КФ	Корпоративне финансије	СА	И	3	2			6

**Табела 5.3. Изборна настава на студијском програму,
Модул АГРАРНИ И РУРАЛНИ РАЗВОЈ**

	Ш	Назив предмета	Тип	Статус предмета	Часови активне наставе				ЕСП Б
					П	В	ДОН	СИР	
Предмети изборног блока 1.									
1.	РУС	Рурална социологија	НС	И	3	2			7
2.	ПОУР	Принципи одрживог управљања природним ресурсима	НС	И	3	2			7
Предмети изборног блока 2.									
3.	ПЗТ	Пољопривреда земаља у транзицији	НС	И	3	2			6
4.	МАГ	Маркетинг у агропривреди	СА	И	3	2			6
Предмети изборног блока 3.									
5.	РУТ	Рурални туризам	СА	И	3	2			6
6.	СПАР	Стратешко планирање аграрног и руралног развоја	СА	И	3	2			6

**Табела 5.3. Изборна настава на студијском програму,
Модул МЕНАџМЕНТ У АГРОБИЗНИСУ**

	Ш	Назив предмета	Тип	Статус предмета	Часови активне наставе				ЕСП Б
					П	В	ДОН	СИР	
Предмети изборног блока 1.									
1.	ММСП	Менаџмент малих и средњих предузећа у пољопривреди	НС	И	5	2			9
2.	ПАГ	Предузетништво у агробизнису	НС	И	5	2			9
Предмети изборног блока 2.									
3.	ОРП	Организација рада у пољопривреди	СА	И	3	2			5
4.	ЕКМ	Еколошки менаџмент	СА	И	3	2			5
Предмети изборног блока 3.									
5.	БПС	Бизнис план сточне фарме	СА	И	3	2			5
6.	МЉ	Менаџмент људских ресурса	СА	И	3	2			5

	Р							
Предмети изборног блока 4.								
7.	ФИ М	Финансијски менаџмент	СА	И	3	2		5
8.	ОУП Р	Одрживо управљање природним ресурсима Србије	СА	И	3	2		5

Табела 5.4. -5.7.Листа предмета на студијском програму другог нивоа, по типу предмета: Академско-општеобразовни предмети, Теоријско-методолошки предмети, Научно, односно уметничко стручни, Стручно апликативни

Модул УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈАМА У АГРОБИЗНИСУ

Тип предмета	Шифра предмета	Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Академско-општеобразовни предмети	УНИ	Увод у научноистраживачки рад	1	5
Укупно ЕСПБ				5
% ЕСПБ академско-општеобразовних предмета = 8,06				
Теоријско-методолошки предмети	МСМ	Математичко статистичке методе 1	1	8
	ФМАТ	Финансијска математика	1	9
Укупно ЕСПБ				17
% ЕСПБ Теоријско-методолошких предмета = 27,42				
Научно, односно уметничко стручни	ФИР	Финансијско извештавање и ревизија	1	8
	УПИ	Управљање инвестицијама	2	6
Укупно ЕСПБ				14
% ЕСПБ Научно-стручних предмета = 22,58				
Стручно-апликативних предмета	ПРГ	Рачуноводство породичних пољопривредних газдинстава	1	8
	РОП	Ризици и осигурање у пољопривреди	2	6
	ДП	Директна продаја	2	6
	КФ	Корпоративне финансије	2	6
Укупно ЕСПБ				26
% ЕСПБ Стручно-апликативних предмета = 41,94				

Табела 5.4. -5.7.Листа предмета на студијском програму другог нивоа, по типу предмета: Академско-општеобразовни предмети, Теоријско-методолошки предмети, Научно, односно уметничко стручни, Стручно апликативни

Модул АГРАРНИ И РУРАЛНИ РАЗВОЈ

Тип предмета	Шифра предмета	Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Академско-општеобразовни предмети	УНИ	Увод у научноистраживачки рад	1	5
Укупно ЕСПБ				5
% ЕСПБ академско-општеобразовних предмета = 8,33				
Теоријско-методолошки предмети	МСМ	Математичко статистичке методе 1	1	7
Укупно ЕСПБ				7
% ЕСПБ Теоријско-методолошких предмета = 11,67				
Научно, односно уметничко стручни	АРЕ	Аграрна и рурална економија	1	10
	РУС	Рурална социологија	1	7
	ПОУР	Принципи одрживог управљања природним ресурсима	1	7
	ПЗТ	Пољопривреда земаља у транзицији	2	6
Укупно ЕСПБ				30
% ЕСПБ Научно-стручних предмета = 50,00				
Стручно-апликативних предмета	МАГ	Маркетинг у агропривреди	2	6
	РУТ	Рурални туризам	2	6
	СПАР	Стратешко планирање аграрног и руралног развоја	2	6
Укупно ЕСПБ				18
% ЕСПБ Стручно-апликативних предмета = 30,00				

Табела 5.4. -5.7.Листа предмета на студијском програму другог нивоа, по типу предмета: Академско-општеобразовни предмети, Теоријско-методолошки предмети, Научно, односно уметничко стручни, Стручно апликативни

Модул МЕНАЏМЕНТ У АГРОБИЗНИСУ

Тип предмета	Шифра предмета	Назив предмета	Семестар	ЕСПБ
Академско-општеобразовни предмети	УНИ	Увод у научноистраживачки рад	1	5
	СОС	Социологија села	1	8
Укупно ЕСПБ				13
% ЕСПБ академско-општеобразовних предмета = 19,40				
Теоријско-методолошки предмети	МСМ	Математичко статистичке методе 1	1	8
	Укупно ЕСПБ			
% ЕСПБ Теоријско-методолошких предмета = 11,94				
Научно, односно уметничко стручни	ММСП	Менаџмент малих и средњих предузећа у пољопривреди	1	8
	ПАГ	Предузетништво у агробизнису	1	8
Укупно ЕСПБ				16
% ЕСПБ Научно-стручних предмета = 23,88				
Стручно-апликативних предмета	ОРП	Организација рада у пољопривреди	2	5
	ЕКМ	Еколошки менаџмент	2	5
	БПС	Бизнис план сточне фарме	2	5
	МЉР	Менаџмент људских ресурса	2	5
	ФИМ	Финансијски менаџмент	2	5
	ОУПР	Одрживо управљање природним ресурсима Србије	2	5
Укупно ЕСПБ				30
% ЕСПБ Стручно-апликативних предмета = 44,78				

Евиденција:

[Прилог 5.1 :Распоред часова](#)

[Прилог 5.2: Књига предмета \(у документацији и на сајту институције\)](#)